

SLOVENSKI NAROD

Izkušnja vsak dan popoldne, izvenredni dodatki in premije. — Inzerati do 30 petih 4 2 D, do 100 vrst D 50 p, večji inzerati petih vrst 4 D; notica, posilna, izjava, reklame, predklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja tudi v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravitelja: Kmetova ulica št. 5, priloge. — Telefon št. 304. — Vredniti: Kmetova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Paštnina plačana v gotovini.

Važne volitve

Zanimanje za volitve v Delavsko zbornico postaja z vsakim dnevom večje. Delavstvo, ki je bilo do sedaj le površno informirano o delovanju zbornice, je pričelo z večjim zanimanjem sodelovati v volilnem boju, ker se je prebrčalo, da je Delavska zbornica za vsakega delavca in nameščena važen gospodarski in socialen faktor. A ne samo delavstvo, temveč tudi vsa ostala javnost stoji danes pod vtisom volitev v Delavsko zbornico in z napetostjo pričakuje izida.

Delavska zbornica je nastala v smislu mednarodnih pogodb in na podlagi zakona o zaščiti delavstva. Naloga zbornice je predvsem, ščititi interese delavcev in nameščenec, posredovati v mednarodnih zbiranjih in drugih spornih vprašanjih med delodajalci in nameščenici. Dalje je njena naloga skrbeti za pravilno izvedbo socialnih zakonov in vplivati na merodajnih mestih o vseh vprašanjih socialnega zavarovanja. Zelo važna naloga zbornice je tudi v tem, da zbira statistični material o gospodarskem stanju s posebnim oziranjem na delavstvo in nameščenec. Prispevki, katere dobi zbornica od vseh obvezno zavarovanih članov, se omogoča tudi poglabitev študija vseh socialnih vprašanj, kar smo do sedaj zelo pogrešali. Radi tega je zbornica kot zakonita zastopnica delavcev in nameščenec zelo važen faktor v naši gospodarski politiki ter jo lahko vzporedimo z zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

Pogrešno bi bilo in zbornici samo v škodo, ako bi se hotelo tudi to institucijo spelati v politične vode, kar se od nekaterih strani že sedaj poskuša. Zbornici je treba upravljati v strogo objektivnem in strokovnem smislu. Tega bi se morali zavedati predvsem oni, ki se sedaj borijo za moč in vpliv v zbornici, in ravno tako tudi oni, ki odločajo o gospodarski politiki v našem javnem življenju.

Zelo je bilo, da se volitev v zbornico udeležujejo le strokovne organizacije delavcev in nameščenec, ker je zbornica strogo strokovna, ki naj razpravlja in sklepa o vseh gospodarskih in socialnih vprašanjih delavcev in nameščenec. Žal, da temu ni tako in da se tudi te volitve izražajo v politične svrhe in se seveda zopet SLS prva, ki je napravila iz tega vprašanja politikum. Že dva meseca vodi „Slovenec“ bosno volilno borbo s čisto političnih vidikov, tajništvo SLS pa vodi vse volitve in je tamkaj tudi glavna volilna pisarna. Intervencije s strani političnega tablika SLS so na dnevem redu, kar dokazuje, da je klerikalna strokovna organizacija zola šibka, da sama ne zmori volilne borbe, ali pa je tako odvisna od politične SLS, da brez njene pristanka ne sme storiti ničesar. Kljub vsemu prizadevanju SLS pa je ključna za najočnejšo slovensko stranko neizogibna.

Pričakovati smo, da bodo socialni demokrati, ki so se v zadnjem času sporazumeli z nekaterimi desničarskimi komunisti za skupen nastop, pokazali več resnosti in razumevanja za to eminentno važno socialno institucijo. Priznati moramo, da smo se bržkone varali. Ti ljudje so imeli v svojih rokah začasnega Delavskega zbornico, v kateri niso pokazali prav nikakršne zmogljivosti. Pač pa so bili močnejši v slabiciranju volilnega reda, ki je pravi monstrum in sestavljen tako, da omogoča neomejene zlorabe ravno njim samim. Volilni red naravnost onemogoča, da bi delavci na svobodnem način izrekli svojo voljo.

Z vsem svojim dosedanjim delom so socialni demokrati dokazali, da jim ni za zbornico, v kateri naj bi odločala volja delavstva, temveč hočejo imeti klerikalno zbornico, kjer bodo lahko izražali svojo strankarsko politiko. Z sedaj lahko ugotovimo, da bo najmanj polovica zastopnikov, ki jih bodo dobili socialni demokrati s svojimi komunističnimi zaveznicami, izvoljena proti volji delavstva in na nepravilen način. Pri tej izjavi je izjava naš delavstvo, je stvarnost strahovit in se le čudimo potrditvi delavcev, da ni prišlo do nobene nastopov, kakor je že prišlo. Zanimanje je, zakaj se gospodje tako trudijo dobiti v zbornici absolutno večino, ker bi se bržkone radi izognili točni izražanju delavstva začasnega Delavskega zbornice. Seveda je važno vprašanje, ali bo ministrstvo za socialno politiko te volitve potrdilo, kar je že sedaj čisto dvopeno nezakonitosti in sleparij. Zato se da se volitve razveljavijo in vse pošten in pravičen volilni red. Nepravno in za pokret delavskega razreda škodljivo pa je, da se je tudi

Državni proračun v finančnem odboru

Proračun državne vrhovne uprave sprejet. — Proračun prometnega ministristva znaša 3 milijarde 142 milijonov Din. — Ostra kritika posl. Svetislava Popovića.

— Beograd, 22. januarja. Finančni odbor je včeraj sprejel proračun vrhovne državne uprave, ki znaša v resnici 133 milijonov 427.483 Din. Opozicijski govorniki so med drugim konstatirali, da dosega pokojnine državnih uradnikov in njih vdov pol milijarde Din. Proračun vrhovne državne uprave je bil sprejet z 19 glasovi proti 6 glasovom. Finančni odbor je nato sprejel z vladno večino proračun ministristva za izenačenje zakonov, ki znaša 582.048 Din. Opozicija je predlagala, da se to ministristvo odpravi in njega posli pridele pravosodnemu ministristvu. Brez posebne debate je bil nato sprejet rezervni proračunski kredit v znesku 100 milijonov dinarjev.

Danes ob 10. dopoldne je finančni odbor nadaljeval svoje delo. Prometni minister Krsta Miletić je predložil proračun prometnega ministristva ter je kratko izjavil, da se je ta proračun znatno zmanjšal za eno in pol milijardo od prejšnjega. Ministra samega je želja, da se razvije v finančnem odboru objektivna in stvarna debata o stanju našega prometa. Poleg ostrega ekspozita je prometni minister odredil, da se predložijo finančnemu odboru in ravnotako tudi narodni skupščini pismeni ekspoziti, ki naj bi podal sliko o razvoju in stanju našega prometa.

Proračun prometnega ministristva znaša 3 milijarde in 142 milijonov.

Prometni minister je prosil, da finančni odbor ne izvede velikih redukcij. Vlada na večina je po svojem zastopniku nato predlagala gotove redukcije. V proračunu tega ministristva je stavljena tudi amnucija za odkup južne železnice v smislu rimske pogodbe. O proračunu in prometu samem se je že dopoldne razvila zanimiva in živahna razprava, ki se popoldne nadaljuje.

Nemčija zaščitnica nemških narodnih manjšin

Važna politična misija predsedniške avstrijskega parlamenta v Berlinu. — Gospodarsko-kulturne in pravno zbiranje Nemčije in Avstrije. — Nemčija prevzame pri Društvu narodov zaščito nemških narodnih manjšin.

— Dunaj, 22. januarja. Iz Berlina javljajo: Predsednik avstrijskega parlamenta in vodja nemških nacionalistov v Avstriji dr. Dinghofer je prišel v Berlin ter je imel važna posvetovanja z glavnimi zastopniki nemške vlade. Dr. Dinghofer sam pravi o svoji misli:

»Predvsem so bili trije motivi, ki so bili merodajni za moj pot v Berlin. Prvi povod za potovanje je dala neka govornica, ki je omenjala, da so na konferenci v Locarno razpravljali tudi o Avstriji, zlasti o meji na Brennerju. Začutili smo se na Dunaju, da je v Locarno prišel min. predsednik g. Mussolini, čeprav Italija ni bila direktno udeležena pri locarnskih posvetovanjih in da se je ministrski predsednik Mussolini tam sestal z drž. kancelarjem dr. Luthrom. Jaz sem imel sedaj namen državne kancelarija dr. Luthra in zun. ministra dr. Stresemanna odkrito vprašati, če so te stvari resnične.

Drugi razlog je bil vprašanje vstopa Nemčije v Društvo narodov. S tem vstopom ima prevzeti Nemčija pri Društvu narodov tudi varstvo nemških narodnih manjšin.

Najvažnejši razlog pa je bilo vprašanje gospodarskega zblizanja Avstrije in Nemčije. To zblizanje se ima izvesti v etarah. Kot organ za izvršitev tega problema naj bi se ustanovil iz 15 osebnosti obstoječi avstrijsko-nemški gospodarski svet, v katerega naj bi odposlali Nemčija in Avstrija zastopnike

za te volitve vložilo toliko kandidatnih list, kakor pri raznih političnih volitvah. Vpoštevamo, da do enotne kandidatne liste ni moglo priti, ker so imeli tako klerikalci, kakor socialni demokrati in komunisti veliko pozešenje po Delavski zbornici in je vsak izmed njih hotel imeti absolutno večino za sebe, a da se je vložilo 5 kandidatnih list, je žalostna slika, kakšne razmere vladajo med delavstvom. Gospod Bernot se še ni spametoval in tudi ne vemo, zakaj so radičevci vložili svojo kandidatno listo, ko je vendar vsakemu poznavaču jasno, da ne morejo dobiti niti količnika. Ako sta se lahko dve strokovni organizaciji z narodnim programom sporazumeli za enotno listo, bi to lahko napravila tudi SKS, ker je bilo itak povabljenia k sodelovanju. Je paž težko, da so nekateri

Jutri pride na dnevni red proračun trgovin-kega ministristva. V nedeljo razpravlja finančni odbor o proračunu prosvetnega ministristva in je zato danes jutraj prišel iz Zagreba v Beograd prosvetni minister Stepan Radić.

Vladina večina forsira sedaj proračunsko razpravo v finančnem odboru, da bi bilo omogočeno sprejetje celokupnega proračuna do 1. februarja, kakor to določa poslovnik.

— Beograd, 22. januarja. V debati o proračunu se je v finančnem odboru oglašil posl. Svetislav Popović, ki je v zelo ostrih izrazih kritiziral vlado in njeno brezplodno delovanje. Posl. Popović zahteva od vlade, da pove, kaj je z napadom, ki ga je podvzel minister prosvete Stepan Radić proti finančnemu ministru radi ekspedicije v Ameriko in da razjasni položaj. Nadalje zahteva popović radi novega Radićevega napada na notranjega ministra Maksimovića, kateremu očita bahništva. Zahteva dalje popović vlade radi nečuvnega škandalja na zagrebski univerzi. Posl. Popović opozarja vlado, da je med državnim svetom in glavno kontrolo izbruhnil spor, ker so državni svetniki postavljani v drugo skupino, kakor jan pristojna po zakonu. Posl. Popović zahteva nadalje temeljito revizijo penzioniranih državnih uradnikov in takojšnjo prevežbo kmetijskih upokojencev v dinarske. Kredit 10 milijonov dinarjev, ki jih namprava uporabiti kot avans za državno uradništvo, pomeni direktno zasnovanje uradništva. Posl. Popović vprašuje vlado, kaj je končno z 20% odteglajem, ki se je odvzel narodni priliki Zbogomaj kron in zahteva popović glede obvezne vojne odškodnine za prečanske kraje, osobito v Sremu.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

Kralj ne pride v Zagreb

— Beograd, 22. januarja. Kakor doznava vaš dopisnik, ne odpotuje kralj Aleksander v Zagreb na veliki akademski ples, ki se vrši 27. t. m. Kralja zastopa na plesu princ Pavle. Nekateri trdijo, da je ta odgoditev kraljevega potovanja v zvezi s sedanjimi dogodki na zagrebski univerzi.

POVRATEK KRALJICE MARIJE

— Beograd, 22. januarja. Iz Bukarešte javljajo listi, da je snoči ob 19. naša kraljica Marija odpotovala v Beograd. Na kolodvoru so se od nje poslovili člani rumunskega dvora in člani rumunske vlade. Kraljica Marija prispe s svojim spremstvom danes zvečer v Beograd.

STAVKA NA ZAGREBSKI UNIVERZI

— Zagreb, 22. januarja. Danes je tretji dan stavke, v katero so vstopili zagrebski akademiki radi škandaloznega penzioniranja najuglednejših profesorov zagrebske univerze. Vsled naredbe prosvetnega ministra Stepana Radića je bila univerza otvorena, predavanja pa so posetili le maloštevilni radičevci, dočim je večina akademske omladine vztrajala v stavki. Po mestu krožijo močne policijske patrulje. Oblasti se boje, da pride do večjih demonstracij. Z jutrnjim dnem konča stavka in začne na univerzi zopet redna predavanja.

Arelacija komunistov v Beogradu

— Beograd, 22. januarja. Beogradska policija nadaljuje strogo preiskavo proti komunistom. Izvršenih je bilo veliko hišnih preiskav. Na stanovanjih komunistov je našla na sled, da so komunisti pripravljali varetiranih zopet več oseb, ki so osumljene komunistične propagande. Kakor zatrjujejo, se nahaja v zaporih okoli 100 komunistov, ki so pripravljali reorganizacijo komunistične stranke, vodili so tudi propagando, ki nasprotuje zakonu o zaščiti države. Kakor izjavljajo na volilnem mestu, je policija prišla na sled, da so komunisti pripravljali velik komplot proti državi. Komunisti so namreč nameravali prirediti velik komunistični kongres v Beogradu, na katerega bi bili prišli tudi zastopniki iz Moskve.

PRED VAŽNIMI SEJAMI RADKALSKEGA POSLANSKEGA KLUBA

— Beograd, 22. januarja. Vodstvo poslanskega kluba radikalne stranke sklicuje za 24. januar in sledeče dni izredno važne seje, ki bodo po vseh priliki odločile o bodočih kombinacijah radikalne stranke. Radikalni krogi računajo, da se teh sed udeležijo tudi ministrski predsednik Nikola Pašić, ki prispe v Beograd 23. januarja. V vrstah radikalnih poslancev je zavladalo za seje izredno zanimanje. Politični krogi pričakujejo, da bodo seje sila burne in da pride do velikih debat in ev. usodnih zaključkov.

TRGOVINSKA POGODBA Z ANGLIJO

— Beograd, 22. januarja. Trgovinsko ministristvo pozivlja vse zainteresirane trgovce in trgovske korporacije, da predložijo stvarne predloge, ki se nanašajo na definitivno sklenitev trgovske pogodbe z Anglijo. Prihodnji mesec odpotuje posebna jugoslovenska delegacija v London, kjer sklene z angleško vlado definitivno trgovinsko pogodbo.

Ultimat Rusije Kitajski

— Beograd, 22. januarja. Iz Moskve objavljajo kratko iz Pekinga prihajajočo vest, da je tamošnji poslanik sovjetske Rusije g. Karahan izročil kitajski vladi zelo ostro noto, v kateri Rusija protestira proti akciji kitajskih čet ob vzhodni železnici. Noto naglašja resnost situacije in Rusija dela Kitajsko odgovorno za vso škodo, ki jo povzročajo kitajske čete na terenu te železnice. Dopisnik londonskih „Timesov“ smatra, da Rusija namerava s to noto, ki ima ultimativno značaj, izzvati resen konflikt med Rusijo in Kitajsko.

STRAHOVITA EKSPLOZIJA V VARŠAVI

— Varšava, 22. januarja. V veliki državni tovarni ročnih granat se je zgodila včeraj popoldne strahovita eksplozija. Eksplozija je smodnik. Eksplozija je povzročila ogromno materialno škodo in zahtevala 48 slovenskih žrtv.

Sestanek med Briandem in Stresemannom

— Pariz, 21. januarja. „Journale javlja, da namerava nemški zunanji minister dr. Stresemann odpotovati v Pariz, kjer se sešane z Briandom. Sestanek se vrši sredi prihodnjega meseca in velja v prvi vrsti ureditvi raznih, med obema državama tekočih spornih zadev.

JUSTIFIKACIJA RUSKIH UPORNIH OFICIRJEV

— Varšava, 22. januarja. Po poročilih poljskih listov se je vršil pred dnevi v Pskovu velik proces pred vojaškim sodiščem. Obtoženih je bilo 170 ruskih oficirjev radi subordincije. Kmetie v okolici tega mesta so se uprli. Nad nje so bili poslani polki, ki so odgovarjali pod vodstvom oficirjev pokoroščno in niso hoteli streljati na kmete. Obtoženi oficirji so bili pred sodiščem obsojeni in sicer 35 višjih oficirjev s polkovniškim in brigadnim komandantom na čelu na smrt z ustreljenjem, 140 oficirjev pa na dosmrtno ječo. Vrhovni komandant je nekateri na smrt obsojene pomladil na dosmrtno ječo. Brigadni komandant in polkovnik z ostalimi 6 oficirji pa so bili ustreljeni.

RAZBURJENJE NA BUDIMPEŠTANSKI BORZI

— Budimpešta, 22. januarja. Včeraj so se na borzi odigrali razburilni prizori. V odseku, kjer so obravnavali akcije raznih paromlinov, je nastalo veliko vznemirjenje. V ospredju so bile delnice paromlina „Viktoria“, katerih tečaj je znašal v začetku prometa 200.000 K, a je padel v teku 15 minut na 165.000 K. Neki bankir je skočil po komolci, ko je čital padenec kurza in začel psovati člane intervencijskega odbora. Končno so stavile štiri velike banke paromlin „Viktoria“ na razpolago 100 milijard v svrhu vzdrževanja nadaljnjega obrata. Banke so si pridržale pravico kontrole nad njihovim obratom.

Borzna poročila Ljubljanska borza

Lesni trg.
Ponudbe in povpraševanja srednje. Prodanih 5 vagonov hrastovih drv 100. n. p. 17.40 Din; 1 vagon neobrobjenih hrastovih plohov od 60—120 mm debeline, medla 30 cm, fco. Postojna, 1100 Din; 1 vagon snrekovih in jelovih desk L in II. fco. Postojna, 860 Din.

Zitni trg.
Ponudbe in povpraševanja srednje. Prodanih 2 vagona, umetno sušene koruze, fco. Postojna 185, 2 vagona času prim. suhe, fco. slav. post. 120 Din; 1 vagon pšeninskih drobnih otrobov, fco. Ljubljana, 140 Din. EFEKTL.

27% dr. renta za vojno škodo 308; 7% invest. pos. iz l. 1921 76.50—77.50; Celjska posojilnica d. d. 200—202—202; Ljubljanska kreditna banka 210; Mestna banka 100—104; Prva hrvaška štedionica 964; Kred. d. m. zavod 175—185; Slovenska banka 49; Strojne tovarne in livarne 125; Trboveljska premogokopna družba 334—342; Zdržbene papirnice 110; Stavbna družba d. d. Ljubljana na 100—110; S. s. d. d. 115; 4 1/2% kom. zad. dež. banke 20—22; 4 1/2% zast. l. kr. dež. banke 22—22.

Zagrebska borza

Dne 22. januarja. — Sprejeto ob 13. Devize: Curij 10.8825—10.9625, Praga 166.53—168.53, Pariz 211.50—215.50, Newyork 56.133—56.733, London 273.80—275.80, Trst 227.175—229.575, Berlin 13.408—13.508, Dunaj 790.76—800.76, Valute: dolar 55.475—56.0715. EFEKTL.

7% invest. posojilo 1921 77; 2 1/2% dr. renta za ratno škodo 307—312; 312—313; Ljubljanska kreditna 210; Hrv. eskomptna banka 121—123; Kreditna banka, Zagreb 131 do 135; Jugobanka 108—110; Pražedionica 962—962 1/2; Slovenska banka 50; Eksploatacija 36—40; Drava d. d. Osijek 215—220; S. s. d. d. 115; 4 1/2% kom. zad. dež. banke 20—22; 4 1/2% zast. l. kr. dež. banke 22—22.

Inozemske borze

— Curij, 22. januarja. Borza: Beograd 9.175, Pariz 19.40, London 25.175, Newyork 51.75, Milan 20.90, Praga 15.325, Dunaj 72.90.
— Trst, 22. januarja. Predborza: Beograd 43.55—42.90, London 120.40—120.50, Pariz 92.40—92.60, Newyork 24.741, Praga 78.79—73.60, Curij 478—479.50, Dunaj 308—309.

Modernizacija ljubljanske klavnice

Komisijonela otvoritev doveznega industrijskega tira. — Vsa dela na modernizaciji bodo izvršena do letošnje jeseni in bodo veljala 12 milijonov.

Leta 1881. je bila zgrajena ljubljanska klavnica v sedanjih obliki, ki že dolgo let ne odgovarja več potrebam mesta, niti ne zahtevam, ki jih stavi na klavnico mesarska industrija. Kljub temu so z izpolnitvijo in modernizacijo vedno odlagali, dokler se ni začel energično poprijeti sedanji gerentski svet. Z zidanjem hladilnice, ledenice in drugih modernih klavniških prostorov se sedaj pričenja modernizacija klavnice.

Mesarska obrt pa je že davno občutila nujno potrebo, da se dovede do klavnice tudi železniški tir, ki bi omogočil direktno dovoz živine in, kar je še važnejše, tudi direktno odvoz mesa. Tudi to vprašanje je odločno pokrenil gerentski svet in magistratni gradbeni odsek je pričel s pripravljalnimi deli ter je 2. aprila 1923. začel kopati oz. aplanirati prostor ob Gruberjevem kanalu na Strupijem nabrežju, to je na prostoru od železniškega mostu Dolenske železnice navzgor skoraj do zatirnice Gruberjevega kanala. Dne 12. septembra so se po izvršenem komisijonalnem ogledu pričele polagati prve železniške tračnice.

Včeraj popoldne ob 15.—18. se je končalo vršilo tehnično-policijski komisijonalni ogled dogotovljene dovezne proge. Iz glavnega tira Dolenske železnice ne daleč od čuvalnice na Poljanski cesti se odcepi dovozni tir in vodi skoraj 1 km daleč do sredine stare vojašnice kralja Petra. Tir ima več kretin in postranskih tirov, ki vodijo deloma na klančino, ki bo dolga 140 m in kjer se bo razkladal oz. razovarjala živa živina, deloma proti hladilnišnim napravam, kjer se bo natovarjalo meso in razni drugi mesarski izdelki. Za ves dovozni industrijski tir je porabljenih 1920 m tračnic, ki jih je dobavila zastopnica železnih tovarov v Vitkovcah na Moravskem, tvrdka »Korn & drug« iz Zagreba. Tračnice so stale okrog 350.000 Din. Močne hrastove prage, 1200 po število, je dobavila domača lesna tvrdka Fran Zupančič iz Rake pri Mirni na Dolenskem. Stroški končne izgotovitve dovozilnice znašajo okrog 1 milijona dinarjev.

Komisija strokovnjakov je včeraj pregledala vso dovozilnico progo. Komisijo je vodil inšpektor državnih železnih g. inž. Krick, kateremu so bili pridruženi od železniške direkcije na tehnični odseku za gornje stavbe inž. Müller - Petrič in načelnik gradbeno sekcije inž. Turba, ki je bil nadzoroval tehnično gradnjo dovozilnice. Velikega župana je zastopal dr. Logar, mestno občino so zastopali gerenta Josip Turk in Anton Likozar ter funkcijonarji gradbenega odseka direktor inž. Prelovšek, nadsvetnik inž. Zupanc in inž. Poženel ter inž. arh. Vladimir Mušič, dalje magistratni nadsvetnik Fran Jančigaj in ravnatelj mestne klavnice živilno-zdravnik Pestotnik. Komisijonalni ogled se je udeležilo tudi vodstvo za osuševanje barja, zastopano po generalnem inšpektorju gradbene direkcije inž. Zbrizaju in po inž. Podkrajšku. Navzočih je bilo tudi lepo število ljubljanskih mesarskih obrtnikov, ki so seveda v prvi vrsti zainteresirani na čim večji izpolnitvi klavnice. Mesarsko združenje kot tako je zastopal njen načelnik g. Lavtižar.

Ob 16. je pripeljal z glavnega kodovora prvi vlak, s katerim sta pripela tudi še kontrolno - prometne službe g. Vehovc in načelnik glavnega kodovora g. Ludvik.

Radi neugodnega vremena je začasno prekinjena nadaljna gradnja modernih klavniških prostorov. V glavnih obrstih pa je že videti veliko in imponentno stavbo, ki bo celo mesto zasedla. Glavni vhod bo vodil s Poljanske ceste po novi in široki cesti v veliko s streho pokrito vežo, kamor se bodo stekali vsi vozovi iz raznih klavniških prostorov. Poleg hladilnice in drugih modernih klavniških lokalov je projektirana tudi edarna, ki bo dnevno producirala 10 isoč kg umetnega ledu za klavniške potrebe.

Ali morete prisesti, da ste videli brazgotino na levi roki Henryja Morgana? Torres je bil na videz presenečen. V zadregi se je ozrl na sodnika in Leoncio, naposled je molče odšel z glavo, češ, da ne more prisesti.

Poulična druhal, ki se je gnetla v dvorani, je pavalžno zatutila. Sodšče je izkloko smrtno obzvedbo in druhal je začela še bolj tuliti: Francis so takoj odpeljali v celico. Slišal se je upirati, toda orožniki na čelu s komisarjem so napeli vse sile, da bi jim obojenca ne iztrgala iz rok razjarjena topla, ki ni hotela čakati do drugega dne, ko je bila naznačena justifikacija.

— Temo staremu lopovu Torresu je vendarle zaprlo sopo, ko ga je poglavar vprašal, kaj je s Henryjevo brazgotino, — je razmišljal Francis. Naenkrat so težka vrata zaškripala in na pragu se je pojavila Leoncio.

Odzdravila mu je šele potem, ko je komisar na njeno povelje odstranil druge arestante in tudi sam odšel iz celice.

potrebščine in tudi za potrebe mesta. Stroj nabavijo in montirajo slovite Skodove tovarne iz Pizna. Za zgradbo moderne klavnice je proračunanih 12 milijonov. Klavnico gradi stavbno podjetje inž. Dukič in drug, tesarska dela opravlja tvrdka Ivan Zakotnik, druga dela pa so izročena raznim ljubljanskim obrtnikom. Pričakovati je, da bodo vsa dela dovršena do jeseni in da bo takrat moderna naša klavnica izročena prometu.

Dovozni tir v klavnico je tudi z estetičnega in higijenskega ozira za mesto velikega pomena. Z dovoznim tirom je omogočeno živino dovažati direktno v klavnico, ne da bi jo bilo treba goniti po mestu. V higijenskem oziru je zanimivo, da bo mogoče dovažati kontumicirano živino v posebno kontumicirano klavnico.

Dovozni tir je bil z včerašnjim dnem izročen prometu in se je spoznamo z ravnateljstvom mestne klavnice določil posebni vozni red, po katerem se bo dovažala živina v klavnico, oz. odvažala.

Industrijski razvoj mesta Ljubljane karakterizirajo ravno mnogi dovozni tiri. V razna velika podjetja in tovarne je doslej napravljeno 12 dovoznih tirov, s čimer se stavijo tudi na železniško upravo znatne zahteve.

Po končanem ogledu se je vršila v restavraciji pri »Košaku« skromna večerja (— narezek in kranjske klobase z zeljem), tekmo katere je bilo izgovorjenih več prisprih in toplih napitnic oz. zdravic. Član gerentskega sveta g. Josip Turk je v prisrčnih besedah izrekel zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je končno uresničil stari načrt dovozilnice. Omenjal je, da bo sedanja klavnica po svoji modernizaciji ena največjih in najboljših klavnic v Jugoslaviji, s čimer bo omogočen še lepši razvoj mesarske obrti v Ljubljani. Apelira na mesarsko združenje, da posveti čim največ pozornosti skrbi za mesarski naraščaj, ki bo lahko prevzel rolo v moderni klavnici. Potrebno je, da gredo inteligentni in podjetni mesarski pomočniki po svetu, v tuja mesta, tudi na stroške združenja, da se tam izobrazijo in potem prevzamejo posle v moderni mestni klavnici. V nasprotnem slučaju je nevarnost, da bodo dobra mesta v klavnici zasedli tuji.

G. Fran Lavtižar je kot načelnik mesarske združenja v humorističnem tonu omenjal borbo za klavnico in delovanje nekaterih faktorjev gradbenega odseka mestne občine. Govoril so še g. inž. Krick, inž. Müller-Petrič, inž. Zupanc, inž. Zbrizaj, živilno-zdravnik Rigler in ravnatelj klavnice živilno-zdravnik Pestotnik, ki je podal kratek pregled o boju in delu za modernizacijo klavnice.

Gospodinja! Kupiti in zahtevati v vseh trgovinah in samske mehanice. ČAJANKA, s. najboljše in najzdravnejše. Proda,ajo se v korist Jugoslovanski Matič.

Kulturne in prosvetne naloge Narodne obrane

Na nedeljski matineji Narodne obrane v beogradskem Oficirskem domu je predaval prof. beogradske univerze dr. Miloš Trivunac o kulturnih in prosvetnih nalogah Narodne obrane. Iz tega zanimivega in poučnega predavanja prinašamo nastopni izveček:

Narodna obrana pojmuje svojo nalogo široko. Ona zna, da ima naš narod poleg zunanjih neprijateljev še notranje sovražnike, ki so prirodni začetniki prvih in ki so opasnejši, ker ne padajo v oči in ker se običajno skrivajo za abstraktnimi imeni. Zanimanje narodnega zdravlja potrjuje to resnico v najbolj luči. Uspešna borba proti notranjim sovražnikom je težka. Naš narod je večinoma še nepismen. Ustmena beseda ne sega tako daleč kakor pisana. Zato naj Narodna obrana začne energično akcijo proti nepismenosti, temu drugemu notranjemu ne-

priljubljen. Kar delata šola in vojašnica v tem oziru, ne zadostuje. Za privatno iniciativo je še mnogo polja. V zvezi z razširjanjem pismenosti mora Narodna obrana otvoriti veliko centralno knjižnico. V drobni in poljudnonapisnih knjižnicah se naj razlaga našemu narodu pomen narodnega zdravlja, pismenosti, ljubezni do rodne grude. V neklin krajih naš narod premalo ljubi rodno grudo in jo zapušča strancu. Nadalje o delu in štednji o narodu in državi, o prijateljih in neprijateljih, o poštenosti in značajnosti. Narodna obrana naj stoji v tesni stiki z družbi, ki že delujejo v tej smeri. Na pr. s Kolo srbskih sester, z ženskimi pokretnost, z Maternim udruženjem, s Prosveto, z Jugoslovensko matico, s Sokolstvom. V pokrajinah, kjer je kulturni nivo višji, kjer pa primanjkuje potrebnega patriotizma, naj Narodna obrana razvija ljubezni do domovine, naj prikazuje državo kot zaščitnico, kateri treba v izrednih časih doprinesati žrtve. Sploh bi morala Narodna obrana delovati posebno, na to, da prešini naš trojni narod z dvema verama in tremi cerkvami z enim duhom in z eno željo. Narodna obrana naj skrbno čuva narodno edinstvo, tudi tedaj, kadar si nasprotujejo posredni razredi. Ravno po svetovni vojni se pojavlja nevarnost, da se posredni sloji preveč oddaljujejo med sabo in da na ta način ogrožajo narodno enoto in državno skupnost. Z vsjo energijo mora Narodna obrana pobijati takozv. uživanje, ki je orientalski pojav. Tudi naj zatira povojno moralo, ki je zajela že široke kroge, pismene in nepismene, mesto in slo. Kot rečeno, se da v vse te naloge izvršiti le postopoma in preko dveh glavnih činiteljev narodne pismenosti in prosvete: to je s pomočjo šole in vojašnice, v kateri zavzema prosvetni pouk zelo upoštevano mesto.

Po predavanju se je vršilo žrebne loterije Narodne obrane. Učiteljsko udruženje je zadelo zlato uro in verižico.

Brzejavka!

V soboto 23. januarja pripeljem se z »Ljubim ekpse« v spremstvu Willy Fritsch, Ernest Hoffmanna in Hansa Junkermanna v »KINO IDEAL«, da tamošnje občinstvo zabavam.

Predstave ob: 3., 5., 6., 8. in 9. uri, v nedeljo tudi ob 11. uri dopoldne.

243 Ossi Oswalda.

Volilcem in zaupnikom

Se samo pet dni imajo volilci časa, da dvignje svoje glasovnice za volitve v Delavsko zbornico. Dne 27. januarja ob 3. uri zvečer se ustavi izdajanje glasovnic in ledor in dotle nima v rokah, le zgubljeno glasovalno pravico. Ne čakajte zadnjega dne, temveč pojdite vsi takoj po glasovnico. Naše zaupnike prosimo, da se prepričajo pri vseh naših volilcih, če so že dvignili glasovnice: če jih še niso, naj to nemudoma stori. Vse nedvignjene glasovnice se lahko zlorabijo nam v škodo. Glasovnice se dobe vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 8. zvečer v novi palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Mikloševcih cesti.

Porabite prihodnjo nedeljo za to, da vsi dvignete glasovnice. Poučite služkinje, da imajo tudi one glasovalno pravico in da dobe glasovnico pri Okrožnem uradu. Poučite jih pa tudi, da ne nasedejo kakim nasprotnim agentom in da se ne dajo v uradu samem ali na cesti do nikogar ustrahovati ter ne izročijo glasovnic v nepoznane roke. Glasovnice naj odgajo našim poznanim zaupnikom ali pa jih prinesejo v »Unijo« v Kazini ali v tajništvo NSSZ v Narodnem domu.

Vsi, ki še niste dvignili glasovnice radi pomanjkanja časa, storite to v nedeljo! Tudi v nedeljo se izdajajo glasovnice in ne sme zato biti izgovora, da ni bilo časa. Ob nedeljah navadno hodi okrog volilnega lokala vse polno agentov klerikalne in socialnodemokratske liste, ki volilce strahujejo in

imajo celo iz rok trgajo glasovnice. Pazite torej na take ljudi. Ne dajte se begati od nikogar in neustrašeno izvršite svojo dolžnost. Dvignite glasovnico, dostavnicu podpisite in prepričajte se, ali ste v kuverti javna izkaznica in beli listek, ker je sicer glasovnica neveljavna. Doma zamenjajte potem beli listek z našo glasovnico, ki nosi tiskano besedilo: »Glasujem za neodvisno delavsko listo, katere nosilec je Rudolf Juvan.« Tako kuverto prinesite potem v »Unijo« ali v Narodni dom v tajništvo NSSZ.

Zaupniki naj bodo v vseh okrajih na svojih mestih in naj izpolnjujejo prejeta navodila. Teh par dni, v katerih se ima odločiti, kakšna bo nova Delavska zbornica, vsi in vse na delo! Glavni volilni odbor »Neodvisne delavske liste«.

Volilne sleparije

Dan za dnem prihajajo poročila o raznih volilnih sleparijah, ki jih zagrešajo tako socijalni demokrati kot klerikalci. Zato naj bodo volilci Neodvisne delavske liste povsod oprezní in naj vsak poskus sleparstva takoj naznanijo glavnemu volilnemu odboru v Narodnem domu. Pa tudi z nevednostjo volilcev opeharjo socijalni demokrati prav radi in jo celo uradno zlorabljajo. Imamo dokaz v rokah, da se je neki služkinji v volilnem lokalu izročilo glasovnico, obenem se jo pa pozvalo, naj dostavnicu podpiše in pusti glasovnico kar v lokalu, da jo bodo že oni oddali. Nevedna služkinja je glasovnico res podpisala in jo pustila v volilnem lokalu. To je zloraba uradne oblasti in pozivamo g. Mraka, da napravi red!

Ne velja izgovor, da so to storili posamezni agitatorji. V uradnem volilnem lokalu nimajo agitatorji ničesar iskati. In ta slučaj se ni zgodil na cesti, temveč v volilnem lokalu samem.

Volilci, volilke! Bodite pazljivi in ne izročajte glasovnice onemu, ki vam jo izroči. Če vam kaj grozi ali vas pozove, da jo pustite tam, tega ne izpolnite, temveč se takoj zgledite pri glavnem volilnem odboru v Narodnem domu, da vzamemo zadevo na zapisnik in ukrenemo potrebne korake. Tako zlorabe mora biti konec.

Pazite vedno in povsod na sleparije in zlorabe in vsak slučaj javite takoj glavnemu volilnemu odboru Neodvisne delavske liste v Narodnem domu.

Tatjana večer

25. januarja 1923 - Narodni dom

227

Dve veliki železniški nesreči

Včeraj zjutraj se je pri postaji Novi Dalj zgodilo velika železniška nesreča. Ko je osební vlak šte. 509 zavozil na postajo, je trčil vanj tovorni vlak, ki je prihajal z nasprotne strani. Vsled trčenja sta bila oba vlaka hudo poškodovana, predvsem pa osební. Lokomotiva osebnega vlaka je popolnoma razbita in težko ranjen je bil strojevodja. Nekemu železniškemu službencu je odtrgalo nogo. Trgovski potnik Wieser z Dunaja je ostal mrtev na licu mesta, več potnikov pa je bilo lažje ranjenih. Iz Osljeja je bila takoj odposlana pomožna lokomotiva s tehničnim delavstvom in orodjem. Potnikom pa so dospeli zdravniki nuditi prvo pomoč. Do 16. je bila proga zopet očiščena in zvečer je bil promet popolnoma vzpostavljen. Kdo je zakrivil nesrečo, dosedaj še ni ugotovljeno. Strojvodja tovornega vlaka trdi, da na postaji v Dalju ni dobil signala za čakanje.

Včeraj zjutraj okoli 8. ure sta skočila pri Rajhenburgu dva vagona brzotovornega vlaka šte. 43. ki je vozil proti Ljubljani, s tira. Ker je vlak drvel s precejšnjo brzino, ga je mogel strojevodja le polagoma ustaviti. Vagona sta zato raztrgala več sto metrov proge. Iz Zagreba je bil odposlan pomožni vlak s tehničnim osebjem, ki je pričelo s popraviljem proge. K sreči nezgoda ni zahtevala človeških žrtv, pač pa so imeli vsi vlaki velike zamude.

Zadnja pariška moda
«CENDRE DE ROSE»
«ROUGE MANDARINE»
«BOURJOIS-PARIS».

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 22. Krpan misli. Red D.

Sobota, 23. Periferija. Delavska predstava. Izven.

Nedelja, 24. ob 15 pop. Zapeljivka. ljudska predstava po znanih cench. Izven. Ob 20. zvečer Druga mladost, ljudska predstava po znanih cenah.

OPERA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek 22. Akla Red A.

Sobota 23. Zvezdave ženske Red B.

Nedelja, 24. Ob 20. Zvezdave ženske. Izven.

Ponedeljek, 25. Zaprt.

— Sentjakovski gledališki oder. Nedelja, 24. »Gledališka kriza«. Gostovanje v sokolskem domu na Viču.

Koncert Stamatovića

Jelka Stamatović, koncertna pevka iz Beograda, mlada, simpatična umetnica, je na povabilo Filharmoničnega društva priredila sodelovanje gđ. M. Svajgarjeve koncert, sestojec izključno iz skladb srbskih skladateljev Manojlovića, Vukadragovića, Konjovića, Hristića in Milojevića. Koncert je bil skrajno slabo obiskan, vendar tega naši publiki ne smemo preveč zameriti. Sedaj je doba plesov. Vsaka stvar torej ob svojem času, si misli marsikateri. Go spodnja Stamatović pa je še tudi pevka začetenca, tako da njeno ime še ne uveliča.

Kar je nas najbolj vleklo v koncert, je bila želja spoznati Srbe kot komponista seznaniti se z njihovo solistično glasbeno literaturo, skratka: informirati se o njihovem glasbenem delu.

Pri tem moram ugotoviti, da so srbski skladatelji v svoji umetniški psihi svoji časti naroda več ali manj tuji, držče se vzorov francoskih, angleških ali nemških. To pa tudi ni preveč čudno, ako pomislimo, da je n. pr. Manojlovič študiral v Angliji, Milojević v Parizu itd., in da ti skladatelji tedaj niso našli še samih sebe. Značilno za nje je tudi to, da komponirajo izvedene tekste tragične, melanholične, življensko negativne vsebine. Morda je to utemeljeno v tradicionalni historiji izmučenega naroda, morda v povojnem psihičnem razpoloženju svetovne mladine, ki ne pozna več osvobodilnega smeha, radosti življenja, zmagovitih bojev in krepeke samozvesti. Izmed oseb skladateljev se mi zdi najkrepkejši P. Konjović, v katerem je največ individualne note in ki se je najmanj oddaljil od svojega naroda, pa bodi: da poje umetno ali narodno pesem. Takoj za njim bi postavil Mokranjac, čegar »Pust me nam je bil ljub znanec, dalje Milojević, ki je ravnokar imel z nabiranjem glasbenega folklorja po južni Srbiji mnogo lepe pričke, da se z njim seznanji, in končno po kratkem vtisu najsmelejšega Vukdragovića.

Blizje našemu srcu so bile umetno prirejane narodne pesmi, zlasti one iz Makedonije.

Gđica Stamatovića ima mlad, pro priročen mezosopran, ki sicer še ni popolnoma svobodan, a seže mestoma prav v gorko srca. Zal, to moram ponoviti, da je bil koncert zelo slabo obiskan: pevka bi vsakekor zaslužila več zanimanja, ker je bila v polni meri vredna.

— **Glasbeni drobci.** Tradicionalne svečane igre v Salzburgu, ki se vrše za časa velikih počitnic vsako leto, se bodo vršile leta 1926. med 6. in 29. avgustom. Sodelujejo dunajski filharmoniki, ansambl in Lalet dunajske opere in mnogi gosti iz tujemstva. Finska vlada je odklopila skladatelj: prof. Jean Sibeliusa o prikl. njegove 60letnice z visokimi državnimi odlikovanji in mu poklonila letno rento. — V Dresdenu je tamošnja državna kapela igrala na simfoničnem koncertu Sukovo simfončno velepesem »Življenje«. — Opera v Monte Carlo uprizarje to sezono »Mora«: Hagergerjevo opero »Judith«, ki je napisana v skrajno moderní maniri. Nadajajo prireditelci francosko primiero Richard Straussove Rožnoga kavalirja. Na programu so še nevelodanjena opera Gounoda Jean u Arc, Vpadirjeva opera Nazareth in Puccinijeve Lastovka. — Na milanski Scalii uprizarje med 24. januarjem in 7. februarjem Wagnerjev Nibelungenring. Orkester bo v rokah prof. Panizze, režijo je prevzel nemški režiser dr. Leij.

Jack London:

Roman treh src

Francis pa ni opazil, da sta si poglavar in Torres skrivaj nekaj zašepetala. Tega uvoda mladi Morgan ni slišal. Vedel pa tudi ni, da je dobil Torres od Regana posebno nagrado za to, da zadrži Francisovo dolgo, po možnosti za vedno onstran oceana, in da je Torres sam strastno zaljubljen v Leoncio. Če bi Francis vse to vedel, če bi le slišal, da bo Torresovo pričevanje zgolj posledica ljubosumnosti, bi se ne zanimal tako za buren pripor med Leoncio in Torresom. Po daljšem prekanju je Leoncio prisilila ljubosumnega Španca, da je priznal, da na levi roki Francis Morgana nikoli ni videl brazgotine. Ko se je pa Leoncio umagovito ozrla na starega sodnika, je splopl navrejo poglavar in vprašal Torresa z mogočnim glasom:

— Ali morete prisesti, da ste videli brazgotino na levi roki Henryja Morgana?

Torres je bil na videz presenečen. V zadregi se je ozrl na sodnika in Leoncio, naposled je molče odšel z glavo, češ, da ne more prisesti.

Poulična druhal, ki se je gnetla v dvorani, je pavalžno zatutila. Sodšče je izkloko smrtno obzvedbo in druhal je začela še bolj tuliti: Francis so takoj odpeljali v celico. Slišal se je upirati,

18

toda orožniki na čelu s komisarjem so napeli vse sile, da bi jim obojenca ne iztrgala iz rok razjarjena topla, ki ni hotela čakati do drugega dne, ko je bila naznačena justifikacija.

— Temo staremu lopovu Torresu je vendarle zaprlo sopo, ko ga je poglavar vprašal, kaj je s Henryjevo brazgotino, — je razmišljal Francis. Naenkrat so težka vrata zaškripala in na pragu se je pojavila Leoncio.

Odzdravila mu je šele potem, ko je komisar na njeno povelje odstranil druge arestante in tudi sam odšel iz celice.

Tedaj se je vrgla Leoncio v Francisovo naročje. Naslonila je svojo prelestno glavo na njegovo ramo in solze so ji zalile oči:

— O, prokleta, spakrat prokleta dežela! Tu je vse zahrbtno, hinavsko in krivično!

In ko je Francis objemal to dražestno bitje ter čutil, kako utripa na njegovih prsih vroča dehtišna srce, se je spomnil Henryja, ki je ta čas takal bos, v platnenih hlačah in raztrganem slaničku na otoku Bullu skrite zaklade.

Poskusil se je izvit iz njenega objema, toda šlo je težko, zakaj srce ni hotelo poslušati zdrave pameti.

— Zdal vsaj vem, kje je Abilova peta te dežele. — je spregovoril Francis in se komaj premagal, da ji ni priznal svoje ljubosti. Če bi znal

vaši španski rojaki bolj hladnokrvno misliti in delati, namesto da so v svojih postopkih tako nestrojni in vročkrvni, bi lahko gradili železnice in pripomogli deželi do napredka. Moja smrtna obsodba je bila vrhunec njihove vročkrvnosti. Vedeli so, da sem nedolžen, pa se jim je vendar tako mudilo spraviti me na vešala, da je trajala obravnava komaj pol ure. Sodnik ni imel niti toliko časa in potrpljenja, da bi se prepričal, kdo sem prav za prav in kaj so izpovedale priče. In čemu naj bi odlašali? Vedeli so, da je Henry Morgan zabodel z nožem Alfara. Vedeli so, da sem jaz Henry Morgan. Kadar pa ljudje vse vedo, nima smisla, da bi si belili glave in malo razmišljali o tem, kaj vedo in kaj se jim samo dozdeva.

Leoncio ga ni poslušala. Vsa objokana se je čedale bolj pritiskala k njemu in ko je naposled umolknila, je zopet ležala v njegovem naročju in pred njo se je prav zavedel, kaj dela, so se njune ustnice strmile v strasten poljub.

— Ljubim vas! Ljubim vas! je zašepetala z drhtečim glasom.

— Ne, ne, — je začel odklanjati to, kar je kipele tudi v njegovem srcu. — S Henryjem sva si preveč podobna. Vi ljubite Henryja, jaz pa nisem Henry.

Izvila se mu je iz rok, snela prstan in ga vrgla na tla. Francis je bil ves iz sebe tako, da ni vedel,

kaj se lahko vsak hip zgodi. Toda tisti hip se je pojavil na pragu komisar z uro v roki in tako se Francis ni spozabil.

Leoncio je dvignila pomozno glavo, toda ko ji je Francis zopet nataknil na prst Henryjev prstan in ji poljubil v slovo roko, se je komaj premagala, da ni zopet zaplakala. Pred odhodom iz celice se je še enkrat ozrla in njene ustnice so spregovorile: — Ljubim vas!

★ ★ ★

Točno ob desetih so pripeljali Francis na dvoriče, kjer so bila že pripravljena vešala. Vse prebivalstvo San - Antonia se je zbralo, da prisostvuje justifikaciji in napase svoj poljub po razburljivih dogodkih. Tudi iz okolice je prihitelo mnogo gledalcev, med njimi Leoncio, Enrico Solano in vsi pet njegovih sirov. Enrico in sirovi so bili zamiljeni. Na obrazih se jim je poznalo, da kipi v njih strašna jeza. Poglavar je stal s komisarjem in orožniki ob strani. Na njegovem surovem obrazu se ni spremenila nobena poteza. Ko so Francis vlekli k vešalom, je Leoncio zamažala suknjo preliniti se do njega. Oče in bratje so ji zamaž prigorjari, naj odide. Tudi njeni sorodniki so zamaž protestirali pri poglavarju, češ da Francis ni morilec. Poglavar se je porogljivo nasmehnil in zapovedal, naj se justifikacija izvrši.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Na našem lesnem trgu je zadnje dni nekoliko živahnije, ker je italijanska lira poskočila. Lesna industrija lahko plasira svoje blago v Franciji, Italiji in Švici. Kljub temu je njen položaj zelo težak, ker je vse odvisno od izvoza. Izvoz našega lesa je pa odvisen od položaja na inozemskem valutnem trgu. Ker tečaj našega dinarja ni čvrst, ne morejo lesni trgovci kljubovati romunski konkurenci. Znižanje produkcijskih stroškov je bilo doslej minimalno in kupna moč dinarja v državi se še ni prilagodila njegovemu tečaju.

Na tržišču kolonialnega blaga je položaj neizpremenjen. Kartel je obdržal stare cene. V Zagrebu notira sladkor na debelo v skladišču: v kockah 14.35, male glave 13.60, kristalni 12.85, kandis rjavi v zabojih po 25 kg 18.50. Kava: Rio 40-44.50, Zapadna Indija 42.50-45.50, a la Portorico 42.50-45.50, Mocca 59, Portorico 64. V inozemstvu so cene kave čvrste. Zato se je kava v veletrgovini tudi pri nas podražila za 50 para pri kilogramu. V inozemstvu so poskočile cene od 6 na 7 šilingov. Zveza trgovcev s kavo v Trstu se je obrnila na zastopnike braziljskih trgovcev v Trstu s ultimativno zahtevo, da se jugoslovenskim trgovcem ne sme dovoliti direktna trgovina z Brazilijo. Proti temu nečuvencu izpadu italijanskih šovinistov bi morala naša vlada energično protestirati. — Riž notira v Zagrebu: sarta 5.40, Burma 6.10, Splendor 7.90, Goliat 11.25, Olie namizno v lesnih sodčkih 19.50-19.75, angleško 20.50. Makaroni 9.10, fidelini 8.75-9.75, špageti 10. Čokolada 40-52, vanilija 900, holandski kimali 22, piper 54, paprika 5.50, čaj 44-48, sardine »Split« 5.50-8.55.

Položaj na trgu stekla je neizpremenjen. Promet slab. Izgledi za gradbeno akcijo spominjajo, ko je povpraševanje po steklu veliko, so letos zelo slabi. Steklo je notiralo zadnje dni: za okna do 70 cm 31 Din., 70-150 cm 53 Din., kosi raznih dolžin (ostanki) 33-34 Din. za kv. meter. Specijalno steklo 320-360 Din., navadno steklo po kakovosti 85-95 Din. — Kompir notira: slavoniki 75 do 80 Din 100 kg, srbijanski (Niš, Vranje, Leskovac) 130-140 Din franko tržišče.

—g Dohodki od telefona. Po statističnih podatkih poštne ministrstva so znašali telefonski dohodki v proračunskem letu 1920-1921 104.304.450 Din. Po proračunu je bilo predvideno na 60.242.330 Din. Prubitek znaša torej 44.072.120 Din.

—g Viniki trg. V Primorju razprodajo vsa domača vina po 8 do 10 Din. Danatirsko črno vino 4 do 6 Din. hrvaška vina po 6 do 8 Din. V okoličninah, zagorskih, zagrebških in moslavskih vinogradih je promet zelo slab. Kmetje pridelajo slabše letošnje vino po 4 do 5 Din. Nekateri pa čakajo da se vino podraži. V brežski-gradskih vinogradih notira: leta vina 5 do 6 Din, črna 7 do 8, mladi razling 9 do 10 Din. Stara vina prodajajo po 9.50 do 11 Din. V daruvarsko-paški požeških in središnih vinogradih notirajo letošnja vina 7 do 8 Din, boljše vrste 9 do 10 Din. Stara vina prodajajo po 10 do 12 Din, posebno fina pa po 15 Din.

—g Nova električna centrala v Splitu. Splitška občina je sklenila te dni pogodbo s tvrdkama A. E. Z. Jelen in Siemens

Schubert glede nove električne centrale, ki bo najmodernejša v naši državi. Imela bo dva transformatorja, vsak po 2700 kw. Centrala bo dograjena začetkom novembra 1926.

—g Izvoz našega bankista. Iz Trsta je prispel te dni v Šibenik angleški parnik »Lady Kathaleen«, ki uvažuje 6000 ton bankista za Filadelfijo. Začetkom februarja pričujemo v Ameriko še večjo količino bankista, ker je družba Adria-bankist sklenila dobavo 150.000 ton za Ameriko.

Oblačila za plesne prireditve

Vam nudi najugodnejše

Jos. Rojina, Ljubljana

—g Rekord v ameriški zunanji trgovini. Uradna trgovinska statistika za leto 1925 izkazuje rekordne podatke o ameriški zunanji trgovini. — Uvoz je znašal 4.224.227.000, izvozi pa 4.903.734.000 dolarjev. Trgovinska bilanca je torej aktivna za 679.507.000 dolarjev. P. leg tega je Amerika izvozila za 262.641.000 zlatu, uvozila pa samo za 128.273.000 dolarjev.

—g Madžarska trgovinska bilanca je bila od januarja do oktobra 1925 pasivna za 51.900.000 zlatih kron. Ker je znašala pasiva v istem času predlanskega leta 100 milj. 200.000 zlatih kron, je letošnja trgovinska bilanca razmeroma š. povoljna.

—g Brezplačni vizum za obisk frankfurtskega velesejma. Zastopstvo frankfurtskega velesejma za Slovenijo Milinković & Co v Ljubljani nam javlja, da je nemško zunanje ministrstvo izdalo nemškim konzulatom ukaz, da izdajajo brezplačen vizum za posetnike frankfurtskega sejma, če se potni list predloži potom zastopstva tega sejma. Nadalje obstoji načrt, da bodo brezplačen vizum izdajala tudi zastopstva v krajih, kjer ni konzulata. Obenem opozarjamo, da se bo letos vršil frankfurtski sejem — splošni oddelek od 11. do 14. aprila, tehnični sejem pa od 10. do 14. aprila. V okviru sejma bo le to tudi avtomobilska razstava, ki bo trajala od 3. do 14. aprila.

—g Dobava. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. februarja 1926 leta pa za dobavo raznega furnirja. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. februarja t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 1 milijona komadov vreč iz jute. — Dne 22. februarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 4 komadov bakrenih plošč za lokomotivne peči, glede dobave 3050 kg raznih kovinskih odločkov (armaturni bron). — Dne 23. februarja t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave specialnih nožev za tobačne tovarne, markarnice itd., pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 8000 kg žične mreže. — Dne 24. februarja t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave raznih olj (cilindri, strojno, gosta, redka olja); pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 28.568 kg bakrenih plošč za lokomotivne peči. Predmetni oglasi s natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono

Največji nasip na svetu

Včeraj se je vršila v Egiptu velika svetovna. V prisotnosti vrhovnega angleškega komisarja v Egiptu lorda Lloyda je bil dovršen nov nasip na Nilu pri Makwaru v Sudanu. Nasip je ena največjih naprav na svetu. Z njegovo pomočjo se spremeni 300.000 ha neobdelane zemlje v rodovino polje, s čimer nastopa za Sudan docela nova doba. Strokovnjaki so prepričani, da s bo pridelo na tem ozemlju, ki ga do sedaj namakal Modri Nil, za 40 milijonov funtov šterlingov bombaža. Za bodoči »zavoj« Sudana je ta nasip ogromnega pomena. Nasip je zgrajen pri Seenu, 170 milj nad Chartumom, in 2000 milj od izliva Nila. Zgradila ga je za 13.500.000 funtov šterlingov angleška firma S. Pearson in sinovi. Voda, ki jo zadržuje ta nasip, tvori veliko jezero. Pokojni lord Kitchener je prvi predlagal angleški vladi, naj zgradi ta nasip. Delo se je pričelo leta 1913, toda svetovna vojna je preprečila nadaljevanje in tako je delo počivalo do leta 1920. Zaposlenih je bilo 20.000 domačinov. Z nasipom je spetena tudi nova železniška proga iz Makwara do Kassale, po kateri bodo prevažali bombaž v sudansko pristanišče na Rdečem morju in dalje v London odnosno Liverpool.

Iz samostana v gledališče

V Londonu je zamenjala nedavno neka nuna meniško kuto s kostimom primadone. Mlada dama se imenuje Marcia Gregori. Prvič je nastopila s velikim uspehom v »Luceru«. Marcia Gregori je hči farmarja iz južne Amerike. Kot 17letno dekle je vstopila v samostan karmelit, kjer je preživela štiri leta, ne da bi se ji tožilo po posvetnih zabavah. Naenkrat je bilo njenega nestraneja miru in zadovoljstva konec. Seznanila se je namreč z neko angleško baronico, ki je odstopovala z možem v južno Ameriko in posetila mlado nuno. Baronesa se je pri tej priliki prepričala, da je mlada nuna po naravi zelo nadarjena za igralko in začela ji je prigovarati, naj zapusti ta samostan. Spočetka je nuna odklanjala ta predlog, kmalu pa jo je izkušnjava preragala in zatekla se je k predstojnici samostana. Slednja ji je svetovala, naj posluša glas svojega srca. In tako je mlada nuna odstopovala z baroneso v London, kjer so jo predstavili ravnatelju »Colisea«, ki ji priporočil silajno bodočnost. Čez pol leta je že nastopala v gledališču »Lyceu-Revue«.

Spomini na krvave socialne boje 1919

Ko je 1. 1918 Nemčija klonila na bojiščih in so se njeni zastopniki pogajali v Parizu o premirju in kapitulaciji, je izbruhnila v Nemčiji krvava socialna revolucija. Posebno ljuto je di jala v večjih mestih, v Berlinu, v eipzigu, v Münchenu. Na eni strani barikade stali špartakovci, ki so se takrat imenovali nemški boljševiki, na drugi meščanstvo in državna obramba, to je vladne čete. Dogodilo se je, da je ena stranka zajela nasprotnike in jih dal brez sodne preiskave ali obsodbe ustreliti. Nasprotniki so se o prvi priliki rev. n. n. špartakovci so streljali meščanske talce, državne čete in meščanstvo pa delavce. V tistih revolucionarnih časih je bilo bliskovito, če razsodka in brez sočustva z žrtvami terorja, pa bile to žrtve belega ali rdečega terorja.

V Nemčiji, kjer so zelo natančni, se sedaj vrše po tistih mestih procesi proti glavnim krivcem pobojev iz 1. 1919. Tako je stal pred sodiščem v Münchenu poročnik Pölzing radi umora 12 delavcev. Vse je v Münchenu trepetalo pred špartakovci, ki so z energičnimi, krvavimi potezami obvladali mesto in ustrelili med drugimi tudi talce, 11 uglednih meščanov. Prebivalstvo je zaprosilo od centralne vlade v Berlinu brzo pomoč, ki je kmalu prispela. Enemu od delku je poveljeval poročnik Pölzing. V münchenskem predmestju Perlach je trčil na 12 delavcev, jih dal odvesti v München in menil nič tebi nič postreliti. Povelja so bila izvršena, 12 žrtev, 12 družinskih očetov je padlo brez krivde in brez smisla, za stonj.

Münchenski nacionalistični krogi so podvzeli vse korake, da rešijo svojega ljubljena, poročnika Pölzinga pred obsodbo. Poklicali so na razpravo vojnega ministra iz leta 1919, znanega socialno-demokratskega voditelja Noskeja, ki je priznal, da je bilo treba v tistih revolucionarnih časih postopati energično in da je bil izdal naredbi, ki se je lahko tolmačila kot preki sod ter opravičevala podrejene, da so streljali tudi brez preiskave in sodne obsodbe, če so zasili socialne revolucionarce pri delu. Priznal pa je Noske, da so bili delavci iz Perlacha kljub temu po nedolžnem ustreljeni. Sodisce je zaslišalo nadalje dva vojaška izvedenca, nekega generala in polkovnika, ki sta izjavila, da je bil poročnik Pölzing pooblaščen, češ da je ravnal po vojnem pravu.

Casopisje, ki še kaj da na pravni čuti in na zakone, odločno in jasno obsoja münchensko sodisce, ki je uprlo poročniku Pölzingu in njegove sokrivce, da si je jasno, da bi jih bilo moralo obsoditi radi prenehanja umora. Opravičevanje z zlodejstvom špartakovskih čet in s divjanjem socialističnih revolucionarcev ne drži pred sodiščem, ki se mora ravnati le po pravu in po zakonskih besedilih. Nemška sodišča, o katerih so nekoč pripovedovali, da so vzorna, so po vojni, kakor posvedočujejo nacionalistični procesi, popolnoma podlegla popačenemu nacionalističnemu čutu. Nacionalne momente upoštevajo tako daleč, da se oproščajo mnoge.

Celo jezero piva

O alkoholizmu imamo že obširno literaturo. In kakor povsod, tako se borita tudi tu dva tabora. Eni trdijo, da zmerno uživanje alkoholnih pijač ne škoduje, drugi so zato, da se naj uvede po ameriškem zgledu najstrožja prohibicija, ker vidijo v alkoholu največjega sovražnika človeškega zdravja in rodniškega življenja. Po njihovem mnenju je alkohol vir vsega zla in nesreče. Toda slučaj z Ameriko tega naziranja ne potrjuje. Na Švedskem in Norveškem, kjer je bila nekdaj uvedena prohibicija, so statistično ugotovili, da je s prepovedjo pijačevanje napredovalo. V Ameriki staziho ob obali cele eskadre državnih policijskih parnikov in vendar je tihotapstvo alkoholnih pijač na dnevnem redu. Ameriški tihotapci so celo tako predrzni, da so odnesli nekoč iz policijskega urada vse akte in postavili na mizo sodčje žig. Seveda bi bilo to nemogoče, če bi ne podpirala varnostne organe tudi javnost.

Tako pa se dogaja baš nasprotno, da imajo namreč tihotapci v javnosti najboljše zaslobo. Niti najstrožje kazni ne pomagajo. Tihotapci so organizirani in truste, ki lahko izplačujejo svojim članom visoke odškodnine za slučaj, če jim oblasti zaplenijo

alkohol. Alkoholizem je v državah, kjer ima o prohibiciji, še bolj razvit, kakor drugod. Piti ali ne piti, to je vprašanje, ki zanjima zdaj vlade teh držav.

Zanimivi so statistični podatki o tem, koliko piva se popije na Češkoslovaškem, ki je znana kot dežela dobrega piva. Po podatkih državnega statističnega urada je na Češkoslovaškem 572 pivovarn, ki so izdelale leta 1924 skupaj 8.580.550 hl piva. To je celo lezero, po katerem bi lahko vozili veliki parniki. Na Češko odpade 465 pivovarn, ki so izdelale predlanskim 6 milijonov 760.174 hl piva. Samo praški okraj ima 84 pivovarn, ki izdelajo letno 1 milijon 801.520 hl piva. Na Moravsko odpade 67 pivovarn z letno kapaciteto 1.079.514 hl, na Šlezijo 19 pivovarn s 440.637 hl, na Slovaško 20 pivovarn s 212.491 hl in na Podkarpatsko Rusijo 1 pivovarna s 27.2284 hl. Od 8.580.550 hl piva je izvozila Češkoslovaška v inozemstvo samo 172.987 hl tako, da je popilo prebivalstvo samo predlanskim okrog 8.407.563 hl piva. Država je imela od tega 293.845.234 Kč čistih dohodkov. Vsak prebivalec Češkoslovaške popije letno približno 1 hektoliter piva, če pa odštejemo otroke in ženske, pa 2 do 3 hl.

Velikete SKOZ OKNO

če kupite nogavice brez žiga „ključ“, ker eden par nogavic žigom in znakom (rečeno, modro, zeleno ali zlato)

„ključ“
traja tako dolgo kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepričate se!

Velika poneverba na pošti

Neka tvrdka v Brnu je vplačala po poštini nakaznico večjo vsoto denarja. Dotični uslužbenec trdi, da je opazil, da je bil znesek dvakrat prepozno vkličen. Stvar je bila prijavljena čekovnemu uradu, ki je uvedel preiskavo in ugotovil, da je prevzemala denar poština uradnika Riedlova. Riedlova je nastopila 4. decembra dopust in odpočivala s svojim možem iz Brna. Pred odhodom sta zakonca izjavila ravnatelju, da potujeta na počitnice v Liberec. Policija je takoj uvedla preiskavo in našla na njenem stanovanju pismo, v katerem zakonca pišeta ravnatelju, da hočeta izvršiti samomor, ker sta po še mlada, hočeta pred smrtjo še uživati življenjske sladkosti. Tako so bile poslani na vse strani brzojavke. Toda o ubegli zakoncu dvojici ni bilo duha ne sluha. V sredo je dobilo pošto ravnateljstvo v Brnu od praškega čekovnega urada dopis, da je Riedlova poneverila 366.096 Kč. Policijsko ravnateljstvo je izdalo za obema zakoncema tiralo. Riedlova je srednje močne postave in okroglaste obraza; ima goste rjave lase, sive oči in zdrave zobe. Riedl ima okrogel obraz sive oči in rjave lase. Mož je precej visok in suh. Pred odhodom sta si zakonca Riedl preskrbela potne liste za vse evropske države, razen Avstrije. Dobila sta tudi potne liste za Uruguay in Brazilijo. Ni izključeno, da se ustavi v sporoma v Jugoslaviji ali pa da sta pobegnila naravnost v naše državo.

* Drzen napad banditov v New Yorku. Iz New Yorka poročajo, da je šest obojorožnih in maskiranih banditov vdrl v restavracijo, v kateri je bilo okoli 200 gostov. Banditi so goste popolnoma oplenili.

Dragoceno darilo za vse

ljudi nam daje mati zemlja v zdravilnih železih, katere rodi v naš blagor. Iz takih koristnih želez je sestavljeno že 27 let priljubljeno domače sredstvo: Fellerjev blagodišči »Elsafud«. Kakor že v času naših dedov, tako se hvali tudi sedaj kot zanes-

ljiv ublažitelj bolečin pri revmatizmu, v križu, trganju v udih in glavi ter pri zobobolu. Odlično služi pri utruenosti in onemoglosti, krepi in osvežuje mišičevje in živce ter kljubuje hladnemu zraku. Pomešan z vodo je prijeten za grgranje, za vrat

in grlo. Izvrsten kosmetikum! Od znotraj in od zunaj je močnejši in večjega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 velik specialni steklenici za 63 Din, 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za

250 Din. Če ob enem z zabojem in poštne razpisila po povzetju lekarnar Eugen Feller v Stubi Donji, Eltsart 238, Hrvatska. — Pojedine boce Elsafuda dobijo se u apotekama i srodnim trgovinama uz reducirano ceno od 9 dinara.

Naš nad vse ljubljani soprog, oče, sin, brat in svak

dr. Ljudevit Perič

nas je v četrtek, dne 21. januarja ob 10. dop. v 42. letu svojega, delu in splošnemu blagru posvečenega življenja, za vedno ostavil v žalosti in neotlažni tugi.

Pogreb bo v soboto, dne 23. januarja 1926 ob pol 4. pop. iz h. še žalosti, Miklošičeva cesta št. 16, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša za dušo se bo čitala v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 21. januarja 1926.

Ciril Perič roj. Gella
v svojem in v imenu vseh sorodnikov.

Leo hišo
z gospodarskim poslopijem in velikim sadnim vrtom proda Ivan Marinčič, vas Lesno brdo pošta Vrhnika, Stara štranga 24. Hiša je ob glavni cesti proti Vrhniki. 235

Kontoristinja
z večletno prakso, ob enem spretna prodajalka — želi premeniti mesto. — Ponudbe pod »Kavci« 233 na upravo »Slov. Naroda«.

Klavr
dobro ohranjen — se radi pomanjkanja prostora ugodno proda. — Dopisi pod »Klavr« 211 na upr. »Slov. Naroda«.

Perje
kokoške, purje, račje gosje in gosji puh — prodaja in razpisila po najnižji ceni. — E. Vajda Čakovce, Medjimurje.

15—20.000 Din
posodim onemu, kateri mi preskrbi dobro službo trgovskega pomočnika, event. pristopim tudi kot družabnik. — Ponudbe je poslati pod »Specerist M. T. 234« na upravo »Slov. Naroda«.

Blagajničarka
(začetnica), solidna, iz boljše hiše — se sprejme takoj v prvovrstni hotel. Hrana in stanovanje v hiši; plača dobra. — Pisne ponudbe pod »Hotel/240« na upravo »Slov. Naroda«.

Gospodična
zmožna slovenskega in nemškega jezika, dobra strojeopiska — išče službo v pisarni; gre tudi za blagajničarko, ev. tudi na deželo. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Blagajničarka/221«.

Premog, drva, oglje, briki, koks
ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

Železna blagajna
prodajniška opravila, izložbena omara in peč — radi selitve ugodno naprodaj. Več v trgovini F. Meršol, Ljubljana, Mestni trg 18. 207

Prazno sobo
zračno in svetlo s posebnim vzhodom išče gospodična, ki je ves dan odsotna. — Ponudbe pod »Svetla/212« na upravo »Slov. Naroda«.

Makulturni papir

kg Din 5.—

predaja uprava „Slov. Naroda“

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

ustanovljena 1888

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)

PODRUZNICE:

Brodice, Celje, Gornji Grad, Gorizia, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logosce.

Delniška glavnica Din 50.000.000—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000—

Poštni ček. račun Ljubljana 10509
Brzjav. naslov: Banka Ljubljana
Tel. štev. 261, 413, 502, 503, 504

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela